

Luxemburg, 16 aprilie 2018
(OR. en)

7956/18

MAMA 59
CFSP/PESC 341
RELEX 318
SY 4

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Data: 16 aprilie 2018

Destinatar: Delegațiile

Nr. doc. ant.: 7941/18 MAMA 58 CFSP/PESC 339 RELEX 316 SY 3

Subiect: Concluziile Consiliului privind Siria

– Concluziile Consiliului (16 aprilie 2018)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile Consiliului privind Siria, adoptate de Consiliu în cadrul celei de a 3613-a reuniuni, desfășurată la 16 aprilie 2018.

CONCLUZIILE CONSILIULUI PRIVIND SIRIA

1. Conflictul sirian a intrat în cel de al optulea an de violență continuă și generalizată, de încălcări persistente și brutale ale dreptului internațional, inclusiv abuzuri la adresa drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar de către toate părțile, precum și de utilizare repetată a armelor chimice de către regimul sirian și Daesh. Regimul sirian poartă într-o măsură covârșitoare răspunderea pentru situația umanitară catastrofică și suferința poporului sirian. Condamnăm cu fermitate utilizarea continuă și repetată a armelor chimice de către regimul din Siria, inclusiv cel mai recent atac asupra localității Douma, care reprezintă o încălcare gravă a dreptului internațional și un afront la adresa decenței umane. În acest context, Consiliul înțelege că atacurile aeriene cu țintă precisă întreprinse de SUA, Franța și Regatul Unit asupra instalațiilor de arme chimice din Siria reprezintă măsuri specifice, care au fost luate cu unicul obiectiv de a preveni utilizarea în continuare de către regimul sirian a armelor chimice și a substanțelor chimice pentru a își ucide propria populație. Consiliul sprijină toate eforturile vizând prevenirea utilizării armelor chimice. Aceasta este poziția exprimată în numele UE înaintea OIAC.
2. În acest context, reamintind concluziile anterioare ale Consiliului privind Siria, în special cele din 4 aprilie 2017, Consiliul convine asupra faptului că obiectivele „Strategiei Uniunii Europene privind Siria” rămân valabile.

3. Subliniem că impulsul oferit de situația actuală ar trebui folosit pentru a revigora procesul vizând găsirea unei soluții politice pentru conflictul sirian. Uniunea Europeană reiterează că nu poate exista o soluție militară la conflictul din Siria. Cu toate acestea, începând de anul trecut, regimul sirian, sprijinit de aliații acestuia, Rusia și Iranul, și-a intensificat operațiile militare, fără să țină seama de victimele civile. UE condamnă în termenii cei mai categorici toate atacurile, atât cele cu caracter intenționat, cât și cele care lovesc fără discriminare, îndreptate împotriva populației civile și a infrastructurii civile, a spitalelor și a școlilor. Refuzul și obstrucționarea accesului umanitar aplicate în mod continuu și intenționat persoanelor care au nevoie de asistență reprezintă o încălcare flagrantă a principiilor internaționale umanitare și trebuie să înceteze. UE deploră ofensiva regimului, desfășurată cu sprijinul Rusiei, care a cauzat distrugerii masive în Ghouta de Est, și solicită încetarea imediată a raidurilor aeriene, mai ales în Idlib și în sudul Siriei. UE solicită tuturor părților la conflict, mai ales regimului și aliaților acestuia, să pună în aplicare încetarea focului pentru a permite accesul umanitar și evacuările medicale, astfel cum s-a convenit în unanimitate în Rezoluția CSONU 2401. În acest context, perspectiva unei soluții politice este îndepărtată și mai mult. De asemenea, operația militară a Turciei în zona de nord-vest a Siriei a complicat și mai mult situația, a condus la o strămutare semnificativă a populației locale și reprezintă o altă sursă de grave preocupări. În acest sens, UE deploră încălcările repetate ale așa-numitelor zone de detensionare și solicită părților garante de la Astana, Rusia, Iranul și Turcia, să asigure încetarea ostilităților și accesul umanitar neîngrădit, sigur și durabil pe întregul teritoriu al Siriei și să își îndeplinească angajamentele în sensul ajungerii la o încetare a focului în întreaga Sirie, precum și la o încetare a asediilor. UE exprimă preocupări substanțiale cu privire la semnalările referitoare la o inginerie socială și demografică în diverse zone din Siria.

4. Escaladarea militară care are loc de la începutul anului în curs a agravat în și mai mare măsură situația umanitară deja dramatică din interiorul Siriei. În special situația din Ghouta de Est și din Idlib s-a deteriorat în mod semnificativ. 13,1 milioane de persoane au nevoie de asistență și se confruntă cu preocupări serioase în materie de protecție, 6,1 milioane de persoane sunt strămutate intern, iar aproape 3 milioane de persoane sunt captive în zone asediate și greu accesibile. Protecția civililor este o obligație legală, o datorie morală și o chestiune de urgență. De asemenea, contaminarea prin intermediul unor dispozitive explozive cauzează preocupări grave. UE își menține angajamentul față de salvarea de vieți și atenuarea suferinței, răspunzând la nevoile persoanelor celor mai vulnerabile din întreaga țară. Protecția populației civile, care este responsabilitatea principală a regimului sirian, precum și asigurarea faptului că asistența este oferită în timp util și în conformitate cu principiile umanitare reprezintă priorități urgente. În acest context, UE condamnă cu fermitate părțile la conflict pentru blocarea și refuzul continuu al accesului umanitar către persoanele care au nevoie de acesta, inclusiv al evacuărilor medicale de urgență, precum și pentru eliminarea sistematică a produselor medicale din convoaiele umanitare de către regimul sirian. Aceste lucruri trebuie să înceteze. UE solicită ca toate părțile la conflict, mai ales regimul sirian, să permită accesul neîngrădit, fără obstacole, în întreaga țară, sigur și continuu către persoanele care au nevoie de ajutor, oriunde s-ar afla acestea, în conformitate cu dreptul internațional umanitar. Salutând adoptarea, în decembrie 2017, a Rezoluției CSONU 2393, care oferă un mijloc de salvare pentru milioane de sirieni care au nevoie de ajutor, permițând acordarea de asistență transfrontalieră, UE va depune toate eforturile pentru a furniza asistență umanitară întregii populații care are nevoie de aceasta de pe teritoriul Siriei, pe rutele cele mai directe. UE condamnă recurgerea la înfometarea civililor ca metodă de luptă prin asedierea zonelor populate, precum și strămutarea forțată a populațiilor, ambele putând fi considerate crime de război sau crime împotriva umanității. UE va continua să desfășoare o diplomatie umanitară intensă, inclusiv la Conferința a II-a de la Bruxelles, pentru a explora toate opțiunile de îmbunătățire a accesului și a protecției, precum și pentru a promova principiile umanitare pentru furnizarea ajutoarelor. UE își exprimă totodată profunda preocupare în ceea ce privește situația umanitară în curs de deteriorare din nord-vestul Siriei, în special în regiunea Afrin, în urma operației militare turce, și subliniază nevoia urgentă a asigurării accesului sigur, neîngrădit și imediat al organizațiilor umanitare. În această regiune și în întreaga țară este urgent necesar să se creeze condițiile pentru o întoarcere sigură, voluntară și demnă a populațiilor strămutate intern și a refugiaților.

5. UE repetă că orice soluție sustenabilă la conflict necesită o tranziție politică veritabilă în conformitate cu RCONU 2254 și cu Comunicatul de la Geneva din 2012, negociată de părțile siriene în cadrul procesului de la Geneva condus de ONU, și își exprimă în continuare angajamentul față de unitatea, suveranitatea și integritatea teritorială a statului sirian. În acest context, UE salută eforturile neobosite ale Trimisului special al ONU pentru Siria, dl Staffan de Mistura, de a facilita punerea în aplicare a tuturor rezoluțiilor relevante ale SCONU. Ar trebui să se implementeze în prezent în mod prioritar comitetul constituțional sub conducere siriană, organizat la Geneva sub auspiciile ONU, urmat rapid de pași suplimentari pentru a permite un proces negociat de tranziție politică. UE deploră strategia de obstrucționare folosită de regimul sirian în cadrul negocierilor conduse de ONU și solicită aliaților regimului să asigure faptul că acesta se angajează pe deplin în acest proces mandatat de CSONU. Uniunea Europeană va depune toate eforturile pentru a sprijini o soluție pașnică la conflictul sirian. Obiectivul final al UE îl reprezintă o pace de durată în Siria.
6. UE își menține sprijinul acordat opoziției politice siriene în contextul implicării constructive a acesteia în procesul politic de la Geneva și al activităților sale alături de societatea civilă. UE salută participarea deplină și efectivă a femeilor în procesul politic și salută activitatea opoziției pentru avansarea acestui obiectiv. UE salută activitatea Comisiei Siriene de Negociere, delegația unită și deschisă tuturor a opoziției în cadrul negocierilor conduse de ONU, și angajamentul acesteia față de o soluție negociată la conflict.
7. Siria trebuie să își afle destinul în pace, democrație, cetățenie egală și stat de drept. Uniunea Europeană va continua să facă eforturi în această direcție, cu hotărâre și în mod susținut, în interesul poporului sirian. UE va continua să colaboreze cu societatea civilă siriană, ca părți interesate esențiale pentru un proces favorabil incluziunii, în vederea promovării democrației și a drepturilor omului pentru sprijinirea păcii și stabilității în Siria.

8. UE sprijină în continuare eforturile depuse de coaliția globală împotriva Daesh și reafirmă că numai o soluție politică veritabilă în conformitate cu RCSONU 2254 și cu Comunicatul de la Geneva din 2012, care să abordeze cauzele profunde ale extremismului violent și ale terorismului, va duce la eradicarea acestuia pe termen lung în Siria și în ansamblul regiunii. UE subliniază că toate forțele din Siria trebuie să se concentreze asupra luptei împotriva Daesh, care nu s-a încheiat încă. Preîntâmpinarea redresării organizației teroriste rămâne o prioritate. Pentru a contribui la înfrângerea de durată a Daesh, UE se va angaja în eforturi de stabilizare în zonele din nord-estul Siriei eliberate de ocupația Daesh de către coaliția globală. O guvernare locală favorabilă incluziunii, independentă și reprezentativă va constitui un factor important pentru punerea în practică a unor eforturi europene de stabilizare mai cuprinzătoare, durabile și favorabile incluziunii.
9. UE solicită tuturor părților să elibereze toate persoanele deținute cu încălcarea dreptului internațional umanitar și deținuții politici care se află în cea mai mare parte în închisorile regimului, precum și în centre de detenție, în conformitate cu RCSONU 2268. De asemenea, solicită informații cu privire la cazurile de dispariții forțate. Observatorilor independenți ar trebui să li se asigure accesul în toate centrele de detenție din Siria. UE acordă sprijinul său deplin eforturilor ONU de a crea un secretariat care să soluționeze această problemă, în cadrul procesului de la Geneva.

10. Tragerea la răspundere și justiția de tranziție, bazate pe respectarea garanțiilor procedurale și care facilitează o reconciliere națională veritabilă reprezintă o condiție prealabilă pentru o pace de durată în Siria. Consiliul subliniază necesitatea tragerii la răspundere, iar UE va rămâne în prima linie a eforturilor în acest sens și va urmări neîncetat tragerea la răspundere pentru atrocitățile comise în conflictul sirian. Toți cei vinovați de încălcări ale dreptului internațional, în special ale dreptului internațional umanitar și ale dreptului internațional al drepturilor omului, dintre care unele pot fi considerate crime de război sau crime împotriva umanității, trebuie trași la răspundere, inclusiv cei care au comis crime împotriva unor grupuri și minorități religioase, etnice și de altă natură. Impunitatea pentru astfel de crime este inacceptabilă, prin urmare UE va sprijini în continuare documentarea încălcărilor drepturilor omului și eforturile de a colecta probe în vederea unei viitoare acțiuni în justiție. În acest sens, UE sprijină rolul important jucat de Comisia de anchetă și de Mecanismul internațional, imparțial și independent și subliniază importanța unei cooperări mai strânse și a asigurării unor resurse financiare suficiente pentru ca acestea să își continue activitatea esențială pentru a asigura tragerea la răspundere în Siria. UE își reiterează apelul privind trimiterea situației din Siria înaintea Curții Penale Internaționale. În absența căilor către justiția internațională, urmărirea penală a crimelor de război în cadrul jurisdicției naționale, acolo unde este posibil, reprezintă o contribuție importantă în vederea asigurării justiției. UE și statele sale membre își mențin angajamentul ferm de a preîntâmpina impunitatea și vor căuta să exploreze posibilitățile de acțiune concertată pentru a urmări obiectivul justiției pentru încălcările dreptului internațional comise în conflictul sirian. UE va continua să aibă în vedere noi măsuri restrictive împotriva Siriei atât timp cât represiunea va continua.

11. UE își reiterează condamnarea fermă a utilizării repetate a armelor chimice de către regimul sirian și de către Daesh, astfel cum a fost confirmată de Mecanismul de anchetă comun OIAC/ONU (JIM) și raportată de Comisia de anchetă. UE este, de asemenea, îngrijorată de informațiile care continuă să sosească privind utilizarea de către regim a armelor chimice în Ghouta de Est și în alte zone ale Siriei în ultimele luni, inclusiv de cele mai recente rapoarte privind un atac chimic devastator asupra localității Douma. UE pune accentul pe preocupările sale grave cu privire la încălcările din Siria ale Convenției privind armele chimice și ale interdicției universale a utilizării armelor chimice. UE sprijină pe deplin eforturile depuse de misiunea OIAC de stabilire a faptelor spre a examina în continuare semnalările privind utilizarea armelor chimice și eforturile depuse de echipa de evaluare a declarațiilor spre a examina în continuare inadvertențele și discrepanțele din declarațiile siriene, până când va fi convinsă că programul de arme chimice al Siriei este desființat în mod ireversibil. În iulie 2017 și în martie 2018, UE a impus măsuri restrictive suplimentare împotriva unor funcționari sirieni de rang înalt și a unor oameni de știință pentru rolul acestora în crearea și folosirea de arme chimice și este pregătită să aibă în vedere impunerea unor măsuri suplimentare în viitor. În acest sens, UE solicită CSONU să reinstituească rapid un mecanism independent de stabilire a răspunderii pentru a asigura tragerea la răspundere a autorilor atacurilor cu arme chimice. În acest sens, UE regretă vetoul Rusiei privind reînnoirea mandatului JIM din noiembrie 2017. UE solicită tuturor țărilor să își folosească influența pentru a preîntâmpina folosirea în continuare a armelor chimice și sprijină Parteneriatul internațional împotriva impunității pentru utilizarea armelor chimice.

12. UE va continua să sprijine reziliența populației siriene, în conformitate cu strategia UE privind Siria. Eforturile se vor concentra asupra nevoilor legate de accesul sigur și în condiții de egalitate la documente de stare civilă, locuințe și drepturi de proprietate, pentru a asigura conservarea drepturilor sirienilor și pentru furnizarea condițiilor elementare pentru ca cei strămutați să se poată întoarce la casele lor într-un mod demn, sigur și pe bază voluntară atunci când condițiile o permit. UE va continua să ofere sprijin pentru reziliență prin furnizarea de servicii educaționale, crearea de locuri de muncă, sprijinirea structurilor locale de guvernare civilă din zonele deținute de opoziție, inclusiv prin colaborarea cu guvernul interimar al Siriei, și va acționa pentru a evita colapsul administrației de stat. UE va căuta să sporească asistența, combinând asistența transfrontalieră cu sprijinul din interiorul Siriei, urmărind să acorde ajutor în cadrul unui efort mai amplu de a răspunde nevoilor populației din întreaga Sirie, pentru a preveni extremismul violent și sectarismul și pentru a consolida reziliența locală. Asistența UE trebuie să ajungă la populația siriană și să evite obținerea de beneficii de către regimul sirian, care ar legitima guvernarea națională și locală a acestuia. UE nu se va angaja în eforturi de redresare rapidă/stabilizare în nicio parte din Siria care ar putea să sprijine ingineria socială și demografică.
13. UE reiterează faptul că este pregătită să acorde asistență pentru reconstrucția Siriei numai atunci când o tranziție politică autentică, cuprinzătoare și favorabilă incluziunii, negociată de părțile siriene la conflict pe baza Rezoluției 2254 (2015) a Consiliului de Securitate al ONU și a Comunicatului de la Geneva din 2012, va fi în mod clar în desfășurare. UE sprijină în continuare activ ONU în coordonarea de către aceasta a planificării de stabilizare civilă ulterioară încheierii acordului și își va menține colaborarea cu instituțiile financiare internaționale și cu alți donatori. Cei care au alimentat conflictul ar trebui să își asume la rândul lor o răspundere specială pentru costurile reconstrucției.

14. UE este conștientă de efectele conflictului sirian asupra statelor vecine, care și-au demonstrat angajamentul și reziliența găzduind milioane de refugiați sirieni în ultimii câțiva ani, și își confirmă angajamentul de a le oferi sprijin. Consiliul salută realizările obținute prin intermediul asistenței UE, dar și a statelor membre, inclusiv prin Fondul fiduciar regional al UE ca reacție la criza siriană, și progresele înregistrate în punerea în aplicare a pactelor UE-Iordania și UE-Liban pentru a răspunde nevoilor esențiale ale refugiaților sirieni și ale comunităților lor gazdă din regiune. UE ia act de faptul că în prezent nu sunt îndeplinite condițiile pentru repatrierea refugiaților sirieni, astfel cum sunt acestea definite de UNHCR. Situația în țările-gazdă rămâne critică și este evident necesar să fie susținute eforturile pentru a sprijini aceste țări să facă față provocărilor legate de criza refugiaților, inclusiv în ceea ce privește nevoile refugiaților palestinieni.

15. Consiliul salută cea de a doua Conferință de la Bruxelles pe tema „Sprijinirea viitorului Siriei și al regiunii”, care se va desfășura în perioada 24-25 aprilie 2018, fiind coprezidată de Uniunea Europeană și de Organizația Națiunilor Unite, și care urmează Conferinței de la Bruxelles din aprilie 2017, Conferinței de la Londra din februarie 2016, conferințelor donatorilor din Kuweit din 2013-2015 și conferințelor de la Berlin și de la Helsinki din 2014 și 2017. Obiectivul mai larg al conferinței este de a menține atenția comunității internaționale asupra conflictului din Siria și de a consolida sprijinul pentru populația afectată. Obiectivele specifice ale conferinței vizează trei aspecte: aceasta va transmite un mesaj privind sprijinul internațional larg existent în continuare pentru eforturile depuse sub conducerea ONU în vederea găsirii urgente a unei soluții politice la conflict, în conformitate cu rezoluțiile relevante ale Consiliului de Securitate al ONU, inclusiv cu RCONU 2254, și cu Comunicatul de la Geneva, va aborda situația umanitară în curs de înrăutățire din interiorul Siriei și va reitera sprijinul ferm și susținut al UE și al comunității internaționale față de țările vecine, care găzduiesc peste 5,6 milioane de refugiați sirieni. Conferința va evalua totodată punerea în aplicare a angajamentelor internaționale asumate pentru Siria și pentru regiune cu un an în urmă, în cadrul primei Conferințe de la Bruxelles, și va căuta noi donații financiare pentru a soluționa nevoile în creștere din Siria și din regiune. UE și statele sale membre ca principali donatori care contribuie la aplanarea celor mai grave efecte ale crizei siriene, furnizând asistență în valoare de peste 10,6 miliarde EUR din 2011 până în prezent, și a căror contribuție reprezintă două treimi din donațiile angajate în cadrul primei Conferințe de la Bruxelles, de 5,6 miliarde EUR, vor oferi încă o dată o donație substanțială în cadrul celei de a doua Conferințe de la Bruxelles, încurajând comunitatea internațională să suporte o parte din povară, în special prin garanții suplimentare pentru planul de asistență umanitară al ONU.
